

OBČINA RUŠE

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE RUŠE

1. NAZIV GRADIVA ZA OBRAVNAVO NA OBČINSKEM SVETU:

**Poročilo o opravljenem delu Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanje narave
v letu 2017**

(informacija)

2. PREDLAGATELJ GRADIVA:

Uroš Razpet, župan

3. PRIPRAVLJALEC GRADIVA:

Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave

4. VSEBINA GRADIVA:

– Informacija o opravljenem delu (zaključni račun 2017)

5. POROČEVALEC NA SEJI OBČINSKEGA SVETA:

Predstavniki Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanje narave

6. PREDLOG SKLEPOV:

/

7. POSTOPEK IN NAČIN SPREJEMA:

/

Številka: 032 0024/2014

Datum: 12. 3. 2018

Uroš Razpet, u.d.i.a., MBA
ŽUPAN

ZAKLJUČNI RAČUN FINANČNEGA NAČRTA ZA LETO 2017 503 MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE

Mestna občina Maribor, kot ustanoviteljica, katere neposredni uporabnik proračuna je skupna občinska uprava, daje zaključni račun finančnega načrta skupen občinske uprave za leto 2016. Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave (v nadaljevanju Urad) so ustanovile 4 občine (Mestna občina Maribor, Ruše, Miklavž na Dravskem polju in Duplek) v letu 2010. Urad je formalno pričel delovati 1. 1. 2011. Sedež urada je v Mestni občini Maribor, ki ima v skladu z odlokom o ustanovitvi za zaposlene tudi status delodajalke.

Urad je neposredni uporabnik proračuna Mestne občine Maribor, ostale občine zagotavljajo sredstva za delovanje urada v skladu prvim odstavkom 10. člena odloka o ustanovitvi Urada.

Urad opravlja strokovne, upravne in razvojne naloge in sicer:

- o upravne in strokovne naloge v zvezi z zagotavljanjem varstva okolja in ohranjanja narave,
- o zagotavlja izvajanje podrobnejšega ali posebnega monitoringa stanja okolja ter vodi informacijski sistem varstva okolja,
- o pripravlja ukrepe, smernice in priporočila s področij varstva okolja in ohranjanja narave,
- o zagotavlja informiranje, osveščanje in izobraževanje javnosti o stanju varstva okolja in ohranjanju narave in v zvezi z zagotavljanjem javnih služb,
- o zagotavlja strokovno pomoč pravnim in fizičnim osebam pri urejanju vprašanj iz področja varstva okolja in ohranjanja narave,
- o druge strokovno tehnične in upravne naloge iz področja varstva okolja in ohranjanja narave.

Svoje naloge opravlja Urad v skladu z ustanovnim aktom, zakoni, podzakonskimi predpisi in predpisi občin ustanoviteljic s področja varovanja okolja in ohranjanja narave.

Na segmentu upravnih postopkov Urad izdaja dovoljenja za uporabo zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo prekomerno obremenitev okolja s hrupom oziroma potrdila o prijavi uporabe zvočnih naprav. Urad pripravlja na podlagi okoljske zakonodaje smernice za pripravo prostorskih aktov in izdaja mnenja o skladnosti prostorskim aktom lokalnih skupnosti. Urad opravlja strokovne naloge za Mestno občino Maribor ter ostale občine soustanoviteljice. Glede na dejstvo, da ima Maribor kot mestna občina po zakonodaji več obvez kot ostale občine, so skupne strokovne naloge vezane predvsem na podrobnejši monitoring stanja okolja na področju varovanja voda v najširšem pomenu ter monitoring zunanjega zraka glede onesnaženosti z delci.

PRIHODKI

A. OBRAZLOŽITEV PRIHODKOV

Urad je prihodke v letu 2017 načrtoval v skladu s pričakovanimi prihodki in naslova sofinanciranja delovanja Urada ter v skladu s podpisanimi pogodbami o sofinanciranju izvajanja programa Urada. **Realizacija prihodkov na kontu 7103** iz vira 99 koncesija za gospodarjenje z divjadjo:

- Plan: 1.590 EUR realizacija 1.590 – 100 %

Realizacija prihodkov na kontu 7141 od prodaje povratne embalaže Eko City Maribor

- Plan 13.170 EUR realizacija 3.042 EUR - 23,2 %

Na javno zbiranje ponudb za prodajo povratne embalaže nismo dobili nobene ponudbe. Prihodek je posledica terjatve do podjetja NIPA za čiščenje povratne embalaže za leto 2016.

Realizacija prihodkov na kontu 7400 s strani MJU za delovanje Urada:

- plan: 72.391 EUR realizacija 103.416 EUR – 142,9 %.

Izplačilo drugega dela povračila za delovanje urada v letu 2016 bi moralo biti izplačano v januarju 2018, vendar je MJU nakazilo izvedlo že v mesecu decembru 2017. Zaradi tega je realizacija v letu 2017 142,9 %.

Realizacija prihodkov na kontu 7401: prejeta sredstva iz občinskih proračunov znaša:

- za sofinanciranje skupnega programa monitoringa podtalnice, tal in potokov
plan: 24.609 EUR realizacija 23.762 – 96,6 %

Dve občini, ki sofinancirata imisijski monitoring, sta znesek po pogodbi za leto 2016 plačali v letu 2017.

- za sofinanciranje delovanja Urada s strani občin Duplek, Ruše in Miklavž na Dravskem polju:
plan 4.000 EUR realizacija 4.563 EUR – 114,1 %.

ODHODKI

B. OBRAZLOŽITEV ODHODKOV

Urad je v letu 2017 izvajal upravne in strokovne naloge, ki v skladu s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov sodijo v področje 15 - varovanje okolja in naravne dediščine.

Na segmentu upravnih postopkov Urad izdaja dovoljenja za uporabo zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo prekomerno obremenitev okolja s hrupom oziroma potrdila o prijavi uporabe zvočnih naprav. Urad pripravlja na podlagi okoljske zakonodaje smernice za pripravo prostorskih aktov in izdaja mnenja o skladnosti prostorskih aktov lokalnih skupnosti.

Vsebinske obrazložitve izvajanja strokovnih nalog in programa so opisane pri obrazložitvi realizacije področja 15 - varovanje okolja in ohranjanje naravne dediščine – program Urada.

---

06 – LOKALNA SAMOUPRAVA

1. Opis področja proračunske porabe

Navedeno področje zajema financiranje dejavnosti, katere Urad opravlja za občine ustanoviteljice na strokovnem, kadrovskem področju in na področju stvarnega premoženja.

2. Dokumenti dolgoročnega razvojnega načrtovanja

Dokumenti dolgoročnega razvoja so dejansko razvojni dokumenti občin ustanoviteljic in so usklajeni z Zakonom o lokalni samoupravi, Zakonom o javnih financah, Zakonom o financiranju občin, Zakonom o kolektivnem zavarovanju za javne uslužbenke, Odlokom o ustanovitvi skupne občinske uprave, Trajnostno urbano strategijo.

0601 Delovanje na področju lokalne samouprave ter koordinacija vladne in lokalne ravni

1. Opis glavnega programa

Zagotavljanje finančnih, prostorskih, materialnih in strokovnih pogojev za delo zaposlenih v Uradu.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Restriktivno pristopati k porabi vseh materialnih stroškov in nabavi osnovnih sredstev.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Sredstva so bila porabljena gospodarno, skladno s predpisi, namensko in učinkovito.

06019003 – Povezovanje lokalnih skupnosti

1. Opis podprograma

V programu so načrtovani izdatki za plače in prispevke zaposlenih, za strokovno izobraževanje zaposlenih, izdatki za blago in storitve.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Izhodišča za pripravo proračunov občin Ministrstva za finance, Kolektivna pogodba za javni sektor, Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti, Navodilo za načrtovanje sredstev za plače, prispevke in davke, Občinski odloki, interni akti in pravilniki, Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o financiranju občin, Zakon o javnih financah, Zakon o javnih naročilih, Zakon o javnih uslužbencih, Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, Zakon o lokalni samoupravi.

3. Dolgoročni cilji podprograma

Dolgoročni cilj je kakovostno izvajanje upravnih in strokovnih nalog za občine vključene v skupni občinski organ, pri čemer je poraba proračunskih sredstev naravnana na zakonito, namensko, gospodarno in učinkovito porabo. To zagotavljamo z vzpostavitvijo sistema notranjih kontrol.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Strokovne in upravne naloge se izvajajo. Sredstva so bila porabljena gospodarno, skladno s predpisi, namensko in učinkovito.

5. Letni cilji podprograma

Kakovostno izvajanje upravnih in strokovnih nalog, zagotavljanje pogojev za delo zaposlenih.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Strokovne in upravne naloge za občine vključene v skupni občinski organ se izvajajo, v okviru razpoložljivih sredstev so bili izvedeni cilji za izboljšanje pogojev dela zaposlenih. Sredstva so bila porabljena gospodarno, skladno s predpisi, namensko in učinkovito.

Opis proračunskih postavk znotraj podprograma

111802 Plače, prispevki in drugi prejemki zaposlenih

Sredstva za namen delovanja urada so bila planirana v višini 215.929 EUR in realizirana v višini 213.279 EUR oz. 98,8%.

211709 Materialni stroški

Sredstva so bila planirana v višini 4.200 EUR in realizirana v višini 3.617 EUR oz. 86,1 %. Porabljena so bila za namene pisarniškega materiala, stroškov komunikacije in izobraževanj za zaposlene.

213401 Osnovna sredstva

Sredstva so bila planirana v višini 2.800 EUR in porabljena v višini 2.680 EUR oz. 95,7 %. Sredstva so bila porabljena za nakup računalniške opreme zaposlenih.

---

15 - VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE

---

1. Opis področja proračunske porabe

Proračunski uporabnik MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE (v nadaljevanju Urad ali MUVOON) je upravni in strokovni organ občin ustanoviteljic na področju varstva okolja in naravne dediščine.

Urad opravlja za občine ustanoviteljice naslednje naloge:

- upravne in strokovne naloge v zvezi z zagotavljanjem varstva okolja in ohranjanja narave,
- zagotavlja izvajanje podrobnejšega ali posebnega monitoringa stanja okolja ter vodi informacijski sistem varstva okolja,
- pripravlja ukrepe, smernice in priporočila s področja varstva okolja in ohranjanja narave,
- zagotavlja informiranje, osveščanje in izobraževanje javnosti o stanju varstva okolja in ohranjanju narave in v zvezi z zagotavljanjem javnih služb varstva okolja,

- o zagotavlja strokovno pomoč pravnim in fizičnim osebam pri urejanju vprašanj iz področja varstva okolja in ohranjanja narave,
- ter druge strokovno tehnične in upravne naloge iz področja varstva okolja in ohranjanja narave.

Upravne naloge

- Izdaja dovoljenj za začasno prekomerno obremenitev okolja s hrupom zaradi uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup na podlagi Zakona o upravnem postopku, 94. člena Zakona o varstvu okolja in v skladu s 6. členom Uredbe o uporabi zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup,
  - ter izdaja potrdil o prijavi uporabe zvočnih naprav na prireditvah v skladu z 8. členom Uredbe.
- Omenjene naloge Urad vodi tudi za občine soustanoviteljice.

Strokovne naloge

Podrobnejši monitoringi okolja, programi informiranja, osveščanja, varovanje naravne dediščine, ter druge naloge, ki jih zagotavlja Urad, so podrobneje opredeljene v nadaljevanju tega dokumenta. V skladu s pristojnostjo pripravljamo smernice, mnenja in soglasja iz področja varstva zraka, varovanja voda, varstva pred hrupom in podnebnih sprememb k prostorskim aktom občine.

2. Dokumenti dolgoročnega razvoja in načrtovanja

Izhodišča za delo so podana v slovenski in evropski zakonodaji, sklepih vlade glede doseganja izboljšanja stanja posameznih okoljskih prvin ter občinskih odlokih oziroma programih.

Zakonske in druge podlage za delo Urada so:

Ustava Republike Slovenije, Odlok o organizaciji in delovnem področju Mestne uprave MOM, Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave z dopolnitvami, Zakon o varstvu okolja s področnimi podzakonskimi predpisi, Zakon o lokalni samoupravi s področnimi podzakonskimi predpisi, Zakon o ohranjanju narave s področnimi podzakonskimi predpisi, Zakon o vodah s področnimi podzakonskimi predpisi, Energetski zakon s področnimi podzakonskimi predpisi, Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, Občinski program varstva okolja za MOM za obdobje 2008-2013 (OPVO), Trajnostna urbana strategija TUS, Odlok o načrtu za kakovost zraka v MOM, Zakonodaja EU (Vodna direktiva, Direktiva o zunanjem zraku, Direktiva o odpadkih, Direktiva o biodiverziteti, Seveso direktiva, IPPC direktiva, ...).

1501 Okoljevarstvene politike in splošne administrativne zadeve

---

1. Opis glavnega programa

V okviru tega glavnega programa zagotavljamo sredstva za pripravo politik varstva okolja in ohranjanje narave ter okoljevarstveno informiranje in osveščanje.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Delovanje v okviru glavnega programa prispeva k doseganju prioritet in ciljev razvojnih programov in Občinskega programa varstva okolja za Maribor in okoljskih ciljev občin ustanoviteljic.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Glede na zagotovljena sredstva v proračunu se cilji dosejajo z nižjo stopnjo intenzivnosti.

15019001 Regulatorni okvir, splošna administracija in oblikovanje politike

---

1. Opis podprograma

V okviru tega programa izvajamo naloge v zvezi s sofinanciranjem projektov varstva okolja in ohranjanje narave društvom in nevladnim organizacijam ter zagotavljamo sredstva za delovanje Mobilnostnega centra Maribor (MOC).

2. Zakonske in druge pravne podlage

Ustava Republike Slovenije, Zakon o varstvu okolja s področnimi podzakonskimi predpisi.

3. Dolgoročni cilji podprograma

Zagotavljanje ustreznih programov, poročil in priprava ukrepov varstva okolja in ohranjanja narave, splošna informiranost in osveščenost različnih ciljnih javnosti.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Dolgoročni cilji se postopoma dosegajo.

5. Letni cilji podprograma

Število uspešno izvedenih programov in projektov NVO-jev na področju varstva okolja in ohranjanja narave. Informiranje javnosti s področja trajnostne mobilnosti.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Ob upoštevanju načel gospodarnosti so bili cilji uspešno doseženi, kar kaže število realiziranih programov in projektov v letu 2017.

Opis proračunskih postavk znotraj podprograma

156300 Programi, poročila in sofinanciranje programov

Sredstva za sofinanciranje programov so bila planirana v višini 39.500 EUR in realizirana v višini 37.053 EUR oz. 93,8 %.

Za sofinanciranje so bili odobreni programi 15 prijaviteljev.

Društvo za razvoj kmetijstva in podeželja Maribor

Društvo je ob Svetovnem dnevu zemlje organiziralo akcijo "Očistimo svoj kraj", v kateri so sodelovale krajevne skupnosti, šole in vrtci, ki so očistili svojo okolico. Izvajali so izobraževalne programe v obliki delavnic na temo »VEM KAJ JEM« s prikazom urbanega kmetijstva, to je možnost pridelave hrane v samem centru mesta oziroma njegovi okolici. Z delavnico so skušali spodbuditi lastno pridelavo hrane in s tem prispevati k zmanjšanju zavržene hrane.

Združenje za ekološko kmetovanje SV Slovenije

MOM je sofinancirala program "Kratka pot do dobrot", v sklopu katere je združenje izvedlo dvodnevno ekskurzijo na ekološke kmetije z okolju prijaznim avtobusom. Pripravili so strokovna predavanja, na katerih so poudarili pomembnost lokalno pridelane hrane in prednosti le-te za zdravje, okolje in gospodarstvo. Dotaknili so se problematike močne konkurence s tujih trgov in pomembnosti znanja o kakovosti izdelkov na lokalnem trgu.

Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo

Na festivalu Drava so priredili koncert med vožnjo na splavu z zaključkom pri Vodnem stolpu. Izpeljali so razstavo fotografij skulptur na temo reke Drave "Zgodbe dravskih kamnov" in kataloge v izložbah na Gosposki ulici in v Salonu uporabnih umetnosti. Ob prireditvi "Drava moja plaža" so vzpostavili peščeno plažo z igrali za otroke na obcestnih parkirnih prostorih in prikazali uporabno vrednost male mobilne sončne elektrarne za male uporabnike. Mimoidočim so pripravili smutije s pomočjo sončne elektrarne, v večernih urah pa pripravili filmski večer – projekcije eko potapljaških in EZL EK filmov v Sodnem stolpu. Izvedli so letni kino v Minoritih in nudili tehnično podporo ostalim programom Drava festivala.

V sklopu programa "EKO pohod na Pohorje" so priredili dva pohoda na Pohorje. Na 35 km dolgi poti od Areha do Šumika so pobirali smeti in odkrili tudi nekaj divjih odlagališč. Drugi pohod so izvedli dva dni zaporedoma in se odpravili od zgornje postaje žičnice po Rozkini učni poti do Mariborske koče, ter spotoma očistili divje odlagališče, ki so ga odkrili v spomladanski akciji.

Med Evropskim tednom mobilnosti so priredili "Parking day", tako da so preuredili 15 parkirnih mest na Slomškovem trgu v dnevno sobo s čitalnico in prostorom za izmenjavo knjig. Na Trgu Leona Štuklja so izpeljali celodnevno delavnico osveščanja mimoidočih o zdravem življenjskem slogu, varovanju okolja in energetske varčnosti in svetovali na področju energetike.

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije

Izdali so plakat in letak s fotografijami najpogostejših vrst ptic, ki jih lahko opazimo v okolici naših domov, z namenom lažjega prepoznavanja ptic. Gradivo služi kot učni pripomoček na društvenih dogodkih.

V delavnici "Krmljenje ptic", so obiskovalce opozorili na primerne načine in tipe hrane, s katero privabimo ptice ter praktično prikazali izdelavo prave krme za prostoživeče ptice.

Izlet "Krmljenje ptic" je bil vsebinsko nadaljevanje delavnice "Krmljenje ptic", na katerem so krmljenje prikazali še v praksi, hkrati pa vsebinsko zaključili in povezali vse aktivnosti v zaključeno celoto.

Zveza prijateljev mladine Maribor

Ob Dnevu zemlje so s ciljem osveščanja, informiranja, svetovanja in posredovanja znanja vsem generacijam o vplivu svojih dejavnosti na okolje potekale ustvarjalne delavnice, učilnica na prostem, vrtnarska delavnica igralni kotichek, delavnica ponovne uporabe, info stojnica in animacijska predstava gledališča Pravljičarna. Ob Festivalu Drava so pripravili ustvarjalne delavnice, animacijske predstave, postavili panoje z informacijami o zgodovini in življenju na in ob Dravi, pomenu Drave in biotski pestrosti, v delavnicah pa izdelovali ribe iz lesa. Pripravili so izobraževalne delavnice (počitnice brez odpadkov, prava cena oblačil, predelava starih oblačil, izvedba eksperimentov, hrana, ki jo pokloni narava), senzorični poligon za aktivacijo čutov in igralni poligon, na katerem so spoznavali igre v naravi in izdelovali pripomočke za igro iz naravnih in odpadnih materialov.

Program "Potujmo skupaj" je bil ciljno usmerjen na problematiko mobilnosti v zvezi z varovanjem okolja. Izvedli so večgeneracijski bralni maraton na temo "Potujmo skupaj", igrano predstavo "Skupaj na pot", ustvarjalne delavnice "Trajnostna mobilnost skozi umetnost" za razvoj ustvarjalnega razmišljanja, postavili igralni poligon na temo "Potujmo skupaj".

Gobarsko društvo lisička Maribor

Društvo je s programom »Kako z gobami nad problematiko odpadne hrane« izvajalo informacijsko didaktične, okoljevarstvene in aktivnosti za zagotavljanje trajnosti programa. V okviru informacijsko-didaktičnih so izvedli več strokovnih ekskurzij, kjer so proučevali vrste gob in pogostost, v okviru okoljskih dni so izvedli več razstav gob, organizirali vodenje po učnih poteh z namenom ločevanja užitnih in strupenih gob ter izvedli teoretična in praktična izobraževanja o gobah, s poudarkom na njihovi prehranski vrednosti. V okviru okoljevarstvenih aktivnosti so proučevali bioindikacijski potencial gliv za ocenitev stanja različnih ekosistemov in monitoring gliv na Mariborskem otoku. Trajnostni program vsebuje informacije o gobah na spletni strani, kjer najdemo bogat enciklopedični opis in posnetke preko 1500 vrst gliv.

Planinsko društvo Maribor matica

V okviru prve akcije so izvedli pet izletov, na katerih so predstavljali redke naravne habitate in varstvena območja (pohorska barja in planje), ob svetovnem dnevu okolja so opazovali različne življenjske habitate in povezave med njimi (Žavcarjev vrh), v sklopu Drava festivala so organizirali kolesarski izlet po vodnem zaledju Drave (Huzarski skok, Mariborski otok, Studenški izviri, Mariborsko jezero,...) in izlet po pragozdu (Lobnica in Šumik), kjer so poudarili pomen naravnih virov. Na spletni strani so vzpostavili foto album naravnih vrednot.

V sklopu drugega programa so organizirali izlete, na katerih so spodbujali uporabo različnih trajnostnih oblik mobilnosti, organizirali kolesarske izlete (Svečinska pot, Sv. Ana) in izpeljali izlete kot primer sopotništva (Križevnik), ter spodbujali uporabo javnega prevoza za tedenske izlete (Mariborsko Pohorje, Žavcarjev vrh).

Za program "Ob dnevu gora po mestnih gričih" je bil organiziran naravoslovni izlet od Mestnega parka do Sv. Urbana, čez Lucijin breg v Kamnico, s katerim so poudarili ohranjanje psihofizičnega ravnovesja meščanov in možnostmi soočanja z raznolikimi vidiki odprtega in naravnega prostora neposredno ob mestu.

Slovensko društvo za vode Drava

Društvo je organiziralo in izvedlo 28. Posvet Mišičevega vodarskega dne, 6. 12. 2017 v veliki dvorani Narodnega doma. V sklopu posveta je bilo prijavljenih 28 referatov s področja zmanjševanja poplavne ogroženosti, ranljivosti Slovenije zaradi suše in aktualni projekti s področja upravljanja z vodami in urejanje voda. Od vseh je bilo izbranih 12 najzanimivejših referatov, ki so združeni v Zborniku.

Pupillam, društvo za razvoj potencialov

Društvo je organiziralo delavnico za zmanjševanje obremenitve vode s kemikalijami in zmanjšanje porabe vode. Ob svetovnem dnevu okolja je bilo organizirano predavanje "Okolje brez odpadkov". Med festivalom Lent so bile organizirane delavnice za predelavo tekstila, na festivalu "Ko dvignem sebe, dvignem Maribor" pa je bil poudarek na ponovni uporabi. Na sejmu "Eko dom brez odpadkov" so izvedli predavanje na temo odpadkov ter delavnice o problematiki plenice za enkratno uporabo.

Podravsko gozdarsko društvo

V sklopu programa "Prireditve ob dnevu gozdom 2017" je društvo v sodelovanju z OE Slovenj Gradec pripravilo prireditve "Dr. Maks Wraber in gozdne združbe med Pohorjem in Kozjakom". Na prireditvi je bil predstavljen tudi razvoj fitocenologije v Sloveniji ter kronološki pregled kartiranja rastišč v obdobju od leta 1950 do danes, za obe sodelujoči območni enoti posebej (plakati).

Društvo je priredilo 12 vodenj po gozdarskih učnih poteh (Piramida, Kalvarija, lesarska pot, MB Otok) za osnovne, srednje šole in vrtce, v sklopu nekaterih so bile tudi učne delavnice. V maju in oktobru so priredili strokovna predavanja na temo "Velike zveri v Sloveniji" in "Kako izbrati pravo vrsto lesa za uporabo na prostem".

Pripravili so razstavo v prostorih Grajske kavarne z naslovom Trije pomembni gozdarji (Pahernik, Pogačnik, Wraber) med Pohorjem in Kozjakom, ki je trajala do konca januarja 2018.

Ribiška družina Maribor

Ob Svetovnem dnevu voda so pregledali 90 km obal vodotokov in 5 ribnikov ter pripravili predavanja o problematiki onesnaževanja vodotokov in načinih ukrepanja. Ob Dnevu zemlje so pripravili čistilne akcije, v katerih je sodelovalo kar 300 udeležencev. Na Drava festivalu so na stojnici promovirali ribolov in organizirali ribiško tekmovanje po sistemu ujemi – izpusti. Ob Evropskem dnevu opazovanja ptic so evidentirali mesojede ptice med Meljem in Duplekom (kormoran, žagar, čaplja, labod,..). S podvodnimi snemanji reke Drave prikazujejo, kako se voda v poletnem času skali, ter nakazali problematiko izpiranj bazenov v Avstriji.

Društvo za razvijanje socialnih projektov in spodbujanje aktivnega življenja »aktiviraj se«

V programu "Ponovna uporaba, recikliranje in informiranje" so ob okoljskih dnevih organizirali predavanje o pomenu vode za vrtnarjenje, delavnice za izdelavo hotelov za žuželke iz recikliranih materialov, pripravo delavnice za izdelavo nosilnih vrečk iz odsluženih bombažnih majic in izdelavo semenskih bombic iz komposta, slame, zemlje, koprive in različnih semen ter delali mobilne vrtičke iz tetrapakov s posajeno solato. Vzporedno s temi programi so potekali dogodki obveščanja in informiranja v smislu ponovne uporabe, recikliranja, zelene ekonomije in socialnega podjetništva. V programu "Užij Maribor – Mestno ekološko vrtnarjenje in samooskrba" so urejali Mestni vrt, opravljala sezonska dela, pripravili kompostnik, visoke grede iz recikliranih materialov ter jih zasadili s plodovkami in zelišči.

Društvo študentov naravoslovja

Društvo je sodelovalo na Evropskem tednu mobilnosti in v Tednu zmanjševanja odpadkov.

Za ETM so pripravili zloženko, na stojnici pa ozaveščali in aktivno promovirali trajnostno mobilnost (javni prevoz, kolesarjenje, pešačenje), ter povzemali mnenja in stališča obiskovalcev stojnice na to temo. K zloženki so dodali vrečke iz blaga za večkratno uporabo in angažiranimi sporočili na temo varovanja narave.

V Tednu zmanjševanja odpadkov so sodelovali s podjetjem Snaga, Ropotarnico in društvom Aktiviraj se ob dogodku "Predbožično eko doživetje". Predstavili so svojo zloženko na temo ponovne uporabe

odpadne hrane, s katero so posredno opozorili tudi na obremenitve okolja z odpadno hrano in podali konkretne smernice za odlaganje ostankov hrane in njihovo ponovno uporabo.

Ekološko-kulturno društvo za boljši svet

Program "V starih časih je lušno b'lo, Drava je čista skozi mesto tekla" vsebuje ekološko vzgojno predstavo, ki na zanimiv način pokaže zgodovino našega mesta in povezanost z Dravo. Predstavo so izvedli na prostem, pred Staro trto na Lentu. Program "V očeh ljudi in Zemlje več sreče, odpadne hrane pa manj v vreče" je predvidel audio snemanje pesmi projekta. Pripravili so jo v sodelovanju z OŠ Franceta Prešerna in njihovim pevskim zborom. Pesem in videospot je bil posredovan v vrtce, šole in knjižnice ter objavljen na Youtubu.

Društvo za opazovanje narave zelena steza

V okviru projekta "Promocija igre v naravi" so organizirali pohod in prenočevanje v Čandrovi koči na Arehu. Spoznavali so rastline, iskali živalske sledi in nabirali naravne materiale za pregled pod lupo. Izvedli so nočni sprehod, opazovali zvezde, naslednji dan pa izvajali doživljajske aktivnosti po principu Sharing nature. Pripravili so plakate in zloženke na temo proste igre, ki se bodo delile po šolah in vrtcih.

Projekt "Drava festival" so začeli s delavnico spoznavanja živali tega območja, pripravili so knjižico o živalstvu v krajinskem parku Mariborsko jezero, pripravili dve razstavi, spoznavali delo naravoslovcev, opazovali in vzorčili so različno rastlinje, vodo ter vzorce opazovali pod lupo. Izvedli so izlet po dravski dolini od Radelj do Fale.

"Informativne table za otroško igrišče in učilnico na prostem, park Macunova" je projekt treh informativnih tabel s poučno vsebino, ki nagovarja uporabnike igrišča, kako preživljati prosti čas v naravi, s poudarkom na varovanju narave in spoštljivem odnosu do rastlin, živali in prostora.

156400 Delovanje Mobilnostnega centra – MOC

Sredstva za delovanje Mobilnostnega centra so bila planirana v višini 25.000 EUR in realizirana v višini 24.793 EUR oz. 99,2 %.

Center mobilnosti Maribor je prvi mobilnostni center v Sloveniji, ki je bil ustanovljen z namenom razvoja, spodbujanja in promocije trajnostne mobilnosti med prebivalci Maribora. Prostori centra, ki so v lasti Mestne občine Maribor, se nahajajo na Partizanski cesti 21. Center se nahaja na frekventni lokaciji, med središčem Maribora in železniško ter avtobusno postajo. Koordinator centra je Društvo Mariborska kolesarska mreža.

Glavne dejavnosti centra so spodbujanje in razvoj trajnostne mobilnosti, s posebnim poudarkom na spreminjanju potovalnih navad prebivalcev Maribora. Center mobilnosti Maribor se pri svojem delovanju najbolj osredotoča na spodbujanje kolesarjenja in hoje, saj te potrebe najbolj odraža tudi lokalno okolje. Zaradi bližine postaj javnega potniškega prometa so dejavnosti centra usmerjene tudi v spodbujanje intermodalnosti oz. uporabo kolesa v kombinaciji z javnim transportom. Ker se zavedamo, da sprememb potovalnih navad ne bomo dosegli zgolj z informiranjem in osveščanjem, smo v centru poseben poudarek namenili storitvam in rednim programom, ki na ta način privabljajo več ljudi iz različnih ciljnih skupin.

1. Redne aktivnosti:

– Informiranje in svetovanje obiskovalcem v okviru infotočke - Infoshop

Infotočka ponuja vse informacije na enem mestu glede različnih možnosti transporta (JPP, kolo, hoja...). Informatorji posredujejo informacije v zvezi s turističnim kolesarjenjem, delijo zemljevide, sprejemajo kolesa na servis, izdajajo kolesa za izposajo, svetujejo pri nakupu kolesa in opreme, svetujejo glede nadgradnje kolesa, svetujejo glede spremembe potovalnih navad, svetujejo pri optimizaciji stroškov transporta za družine in manjše organizacije ipd. V okviru Infoshopa deluje tudi

trgovina, kjer lahko obiskovalci kupijo dele in opremo za kolo. Prav tako lahko obiskovalci tukaj pridobijo dostop (magnetno kartico) do varovane kolesarnice na železniški postaji v Mariboru - Kolesodvor.

Infotočka je odprta vsak delovni dan od 9:00 do 18:00. V zimskem času od 9:00 do 17:00. Dvakrat na teden je center odprt do 20. ure (v času Bajk Kuhne/Bike Kitchen).

V letu 2017 so na info točki našeli 1.100 obiskovalcev.

- Bajk Kuhna/Bike Kitchen

V letu 2017 se je izvedlo 38 delavnic Bajk kuhne. V celotnem času izvajanja programa je bilo prisotnih 190 udeležencev, kar je v povprečju 5 na termin.

- Izposoja in servis koles

Izvedenih je bilo 150 izposoj koles in 500 servisov koles. Recikliranih je bilo 98 odsluženih koles.

- Kolesodvor

Koordinator centra je skrbel za nemoteno delovanje objekta Kolesodvor na železniški postaji. Registriranih je 49 uporabnikov Kolesodvora. Rednih uporabnikov, ki sproti podaljšujejo veljavnost uporabniške kartice, je 20.

2. Projekti

Izvedli oz. pripravljene so bili naslednji projekti:

- ŠTUD_BIKE

V sodelovanju z Univerzo v Mariboru je bila pripravljena prijava za projekt na temo spodbujanja študentov za vožnjo koles in izboljšanja stanja na področju kolesarjenja za potrebe študentov. (Projekt je bil potrjen)

- ETM 2018

Pripravljena je bila prijava za projekt ETM v letu 2018. (Projekt še ni potrjen)

- EKO SKLAD

Pripravljena je bila prijava za projekt promocije, osveščanja in informiranja o trajnostni mobilnosti. (Projekt še ni potrjen)

3. Sodelovanje pri drugih aktivnostih:

- Evropski teden mobilnosti 2017
- Evropski teden športa
- srečanje Slovenske kolesarske mreže
- srečanje Mreže za zdravje
- Winter Bike To Work Day
- kampanja Breakfree (proti fosilnim gorivom)
- nacionalna kampanja Pripelji srečo v službo

1502 Zmanjševanje onesnaženja, kontrola in nadzor

---

1. Opis glavnega programa

V okviru tega glavnega programa Urad zagotavlja naloge vezane na imisijski monitoring stanja okolja (tla, površinske in podzemne vode, zunanji zrak, hrup), projekte za zagotavljanje kvalitete podtalnice kot vira pitne vode, ukrepe za izboljšanje kakovosti zunanjega zraka ter varstva pred hrupom. Poudarek je tudi na izvajanju nalog s področja informiranja javnosti.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Doseganje sistemskih ciljev OPVO, dobrega stanja okolja ter trajnostno upravljanje z naravnimi viri. Informiranje in sodelovanje z javnostjo.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Sistemski cilji OPVO so delno doseženi, kar se kaže v izboljšanju stanja kakovosti tal, podzemnih in površinskih voda. Tudi trend onesnaženosti zunanjega zraka je ugoden, razen onesnaženost z delci PM₁₀. Tematsko različni izvedeni dogodki informiranja javnosti v letu 2017.

15029003 Izboljšanje stanja okolja

---

1. Opis podprograma

Zagotavljanje podrobnejše in posebne mreže imisijskega monitoringa stanja okolja, priprava ukrepov za zmanjševanje obremenitve okolja s hrupom.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Ustava RS, Zakon o varstvu okolja s področnimi podzakonskimi predpisi, Zakon o vodah s področnimi podzakonskimi predpisi, Energetski zakon s področnimi podzakonskimi predpisi, Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, Občinski program varstva okolja za MOM za obdobje 2008-2013 (OPVO), Odredba o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 50/11), Odlok o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju MOM, ki ga je sprejela Vlada RS 18.12.2013 (Ur.l. RS, 108/13) in Odlok o načrtu za kakovost zunanjega zraka na območju MOM s programom ukrepov, ki ga je sprejela Vlada RS 12.10.2017 (Ur.l. RS, 57/17), Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrave in Dravskega polja, Uradni list RS, št. 24/2007, spremembe 32/11, 22/13, 79/15, Podrobnejši program ukrepov za zmanjševanje delcev PM₁₀ v zunanjem zraku, ki ga je potrdil MS MOM septembra 2014, sprejela Vlada RS 5.2. 2015, Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04), Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, NPB1, 109/09, NPB2, 62/10 in NPB3) Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10).

3. Dolgoročni cilji podprograma

Izvajanje ukrepov za doseganje sistemskih ciljev, opredeljenih v OPVO. Kazalci za posamezni cilj so opredeljeni v OPVO.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Zagotavljanje kakovostnih podatkov o stanju okolja, določanje trendov onesnaževal na področju, tal, podzemnih in površinskih voda, zunanjega zraka ter zniževanje koncentracij onesnaževal. Priprava strateških dokumentov na področju varstva pred hrupom.

5. Letni cilji podprograma

Zagotavljanje rednih podatkov o kakovosti zunanjega zraka, kakovosti tal ter podzemnih in površinskih voda. Informiranje in osveščanje javnosti.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Ob upoštevanju načel gospodarnosti so bili cilji za preteklo leto doseženi. V okviru monitoringov okolja smo zagotavljali urne podatke o kakovosti zraka na merilnih mestih v Mariboru, njihov prikaz

na spletni strani ter podatke o stanju kakovosti tal, podtalnice in površinskih voda. Na področju varstva pred hrupom so bili cilji doseženi v okviru razpoložljivih sredstev. Izvedli smo več aktivnosti informiranja in osveščanja javnosti.

Opis proračunskih postavk znotraj podprograma 156000 Okolje

Sredstva za izvajanje nalog s področja varstva okolja so bila planirana v višini 155.300 EUR in realizirana v višini 150.376 EUR oz. 96,8 %.

Monitoring kakovosti zunanjega zraka

Mestna občina Maribor je v skladu z veljavno zakonodajo uvrščena v poselitveno območje, kjer je obvezno izvajanje meritve kakovosti zunanjega zraka. Monitoring zagotavlja ARSO in MOM. Namen zagotavljanja monitoringa je spremljanje stanja onesnaženosti, ugotavljanje prostorske razporeditve onesnaževal v zraku na območju Mestne občine Maribor in sosednjih občin, spremljanje trendov onesnaženosti, predvsem pa na podlagi stanja onesnaženosti načrtovanje in spremljanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka.

V letu 2017 so meritve kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških parametrov v okviru merilne mreže Maribora in sosednjih občin potekale na merilnih mestih in za parametre, ki so podani v spodnji preglednici.

Merilno mesto	Višina nad morjem in tlemi (m)	GKK x	GKK y	Parameter
Center (ARSO)	266+4	157415	550305	NO ₂ , NO _x , PM ₁₀ , PM _{2,5} , CO, BTX, T
Vrbanski plato	280+4	158497	548452	NO ₂ , NO _x , O ₃ , PM ₁₀ , T, smer in hitrost vetra
Vrbanski plato	280+1,5	158494	548449	PM _{2,5}
Pohorje - Hoče	725+15	148933	544682	O ₃
Tezno	272+8,5	154930	551015	PM ₁₀
Radvanje	302+1,5	154912	546626	PM ₁₀
Miklavž	258+6	151110	554396	PM ₁₀ (sredstva zagotavlja Občina Miklavž na D. polju)
Ruše	302+1,5	155217	539870	PM ₁₀ (sredstva zagotavlja Občina Ruše)

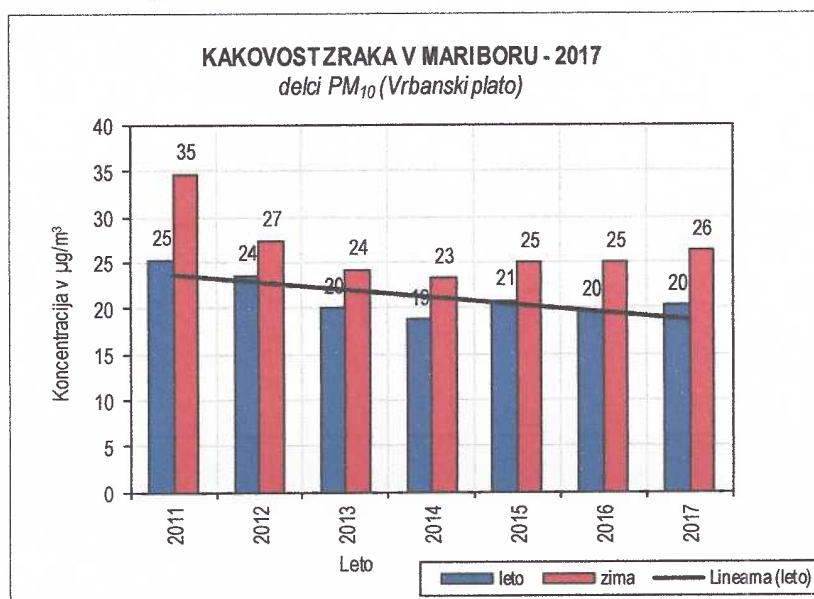
V poročilu navajamo le podatke za tista onesnaževala, ki prekomerno onesnažujejo zunanji zrak in negativno vplivajo na zdravje ljudi, živali in ekosistemov. V tabeli 1 so prikazani podatki o koncentracijah delcev PM₁₀ na posameznih merilnih mestih.

Tabela 1: Stanje kakovosti zraka glede na koncentracije delcev PM₁₀ letu 2017

Merilno mesto	Odstotek podatkov	Koncentracija v $\mu\text{g}/\text{m}^3$		Število preseganj mejne dnevne***
		C leto	C 24 max	
Vrbanski plato	100 %	20	141	21
Miklavž	97 %	29	157	39
Radvanje	99 %	22	171	18
Ruše	100 %	21	180	17
Normativne vrednosti	/	40	50	35

V času priprave tega poročila še nimamo uradnih podatkov za lokacijo Center, kjer meritve opravlja ARSO.

Mejna dnevna vrednost za delce PM₁₀ je bila v letu 2017 na Vrbanskem platoju presežena 21 krat (v letu 2016 je bilo izmerjeno 21 preseganj), medtem ko za lokacijo Center še ni podatkov (v letu 2016 je bilo izmerjeno 43 preseganj). Zakonsko je dovoljenih 35 prekoračitev v koledarskem letu. Koncentracije na Vrbanskem platoju so bile podobne kot prejšnja leta. Na koncentracije delcev PM₁₀ v zraku vplivajo tako lokalni viri (kurišča – predvsem na trdo gorivo, promet, industrija), kot tudi klimatske značilnosti, meteorološki pojavi (temperaturne inverzije, šibkejši veter), fizikalno-kemijski procesi pretvorbe snovi v zraku in topografija.

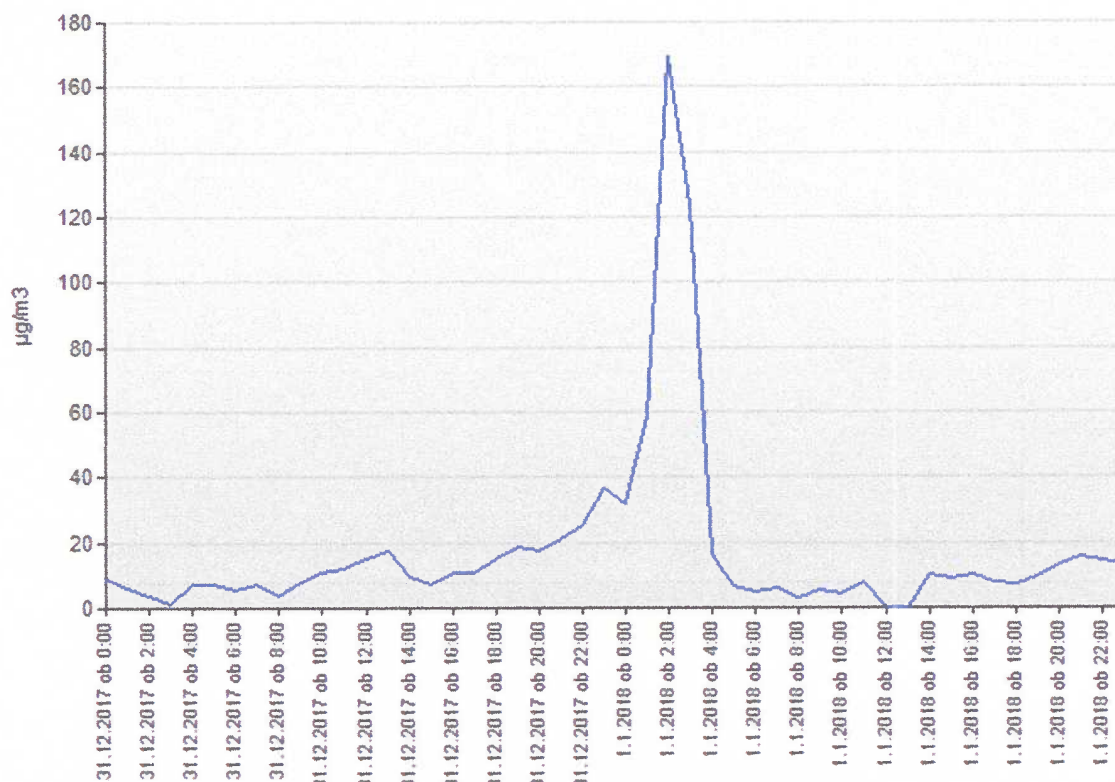
Slika 1: Povprečne koncentracije delcev PM₁₀ v zimskem obdobju in za leto v letih od 2011 do 2017

(vir: Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano)

Povišane koncentracije delcev v zraku so vidne tudi v času intenzivne uporabe pirotehničnih sredstev, predvsem ob prehodu v novo leto. Ob koncu leta 2017 je bil v Mariboru izveden ognjemet in iz slike 2 je razvidno povišanje koncentracij delcev (preko 160 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) v zraku kot njegoa posledica.

Podobna situacija se kaže v času prvomajskih kresovanj. Delci, ki se pri tem sproščajo, lahko ostanejo v zraku daljše časovno obdobje, lahko tudi več kot en teden, in so škodljivi za zdravje. Ko se posedejo na površino, se lahko ponovno dvignejo v ozračje (npr. kot posledica cestnega prometa in vetra). Ko pa jih padavine sperejo, onesnažijo površinske vode in podtalnico. Naš urad je izvedel spletno anketo in kar 80 % anketirancev podpira idejo, da bi v Sloveniji celoti prepovedali prodajo in uporabo pirotehnik.

Delci PM10 - Maribor Center

Slika 2: Povprečne urne koncentracije delcev PM₁₀ za merilno mesto Maribor Center za 31.12.2017 ter 01.01.2018.

Kemijske analize delcev

Od leta 2008 spremljamo tudi vsebnost policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAO) v delcih, od katerih navajamo le koncentracije benzo(a)pirena, ki ima normativno vrednost. **PAO nastajajo pri nepopolnem zgorevanju v kuriščih in prometu in sodijo v kategorijo najbolj kancerogenih onesnaževal.** Benzo(a)piren se pojavlja predvsem v zimskem času, zato z zanesljivostjo trdimo, da so koncentracije posledica uporabe goriv in nepopolnega zgorevanja za namene ogrevanja.

V tabeli 2 so navedeni rezultati analiz benzo(a)pirena za merilno mesto Radvanje. Za primerjavo smo za iste dneve dodali rezultate z merilnega mesta Maribor Center (ki nam jih je posredoval ARSO).

Tabela 3: Vsebnost benzo(a)pirena v delcih PM₁₀ na merilnem mestu Radvanje in Center

Št.	Datum vzorčenja	Radvanje (ng/m ³)	Maribor Center (ng/m ³)
1	23.01.2017	5,3	5,8
2	25.01.2017	3,1	2,4
3	27.01.2017	3,8	2,6
4	29.01.2017	2,0	1,7
5	31.01.2017	2,0	2,0
6	05.12.2017	*	*
7	07.12.2017	*	*
8	11.12.2017	*	*
9	21.12.2017	*	*
10	25.12.2017	*	*

* V času pisanja tega poročila dokončni uradni podatki še niso bili na voljo, saj analize še niso zaključene.

Iz tabele 3 je razvidno, da je bila vsebnost benzo(a)pirena v delcih PM₁₀ v navedenih dnevih na lokaciji v Radvanju podobna ali višja kot na lokaciji Maribor Center. Presežena je bila mejna vrednost na obeh merilnih mestih (MV znaša je 1,1 ng/m³).

Kemijske analize delcev

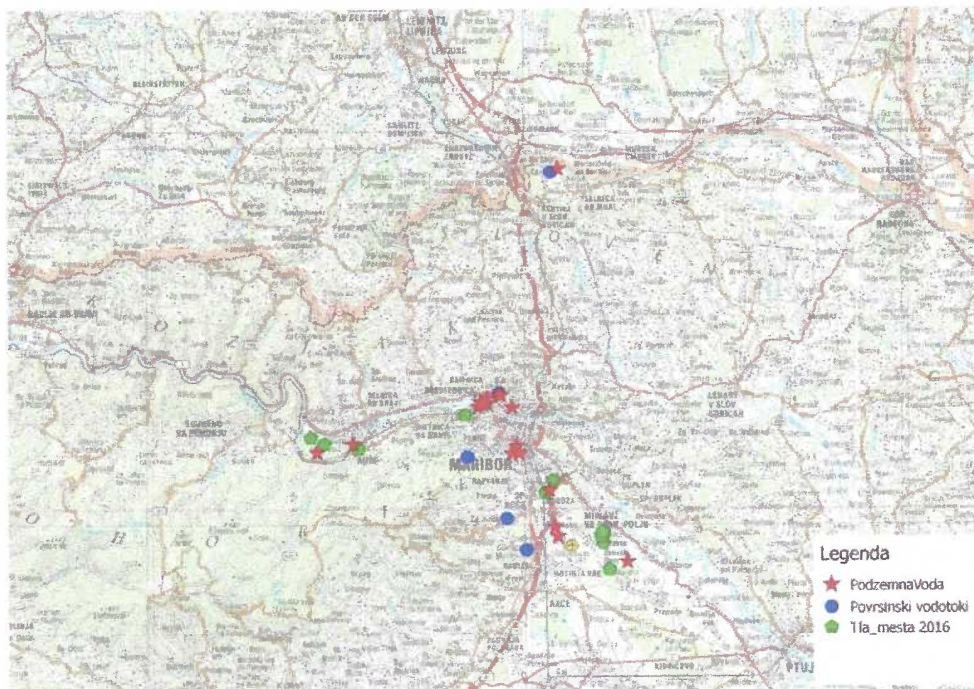
Od leta 2008 spremljamo tudi vsebnost policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAO) v delcih, od katerih navajamo le koncentracije benzo(a)pirena, ki ima normativno vrednost. **PAO nastajajo pri nepopolnem zgorevanju v kuriščih in prometu in sodijo v kategorijo najbolj kancerogenih onesnaževal.** Benzo(a)piren se pojavlja predvsem v zimskem času, zato z zanesljivostjo trdimo, da so koncentracije posledica uporabe goriv in nepopolnega zgorevanja za namene ogrevanja.

Imisijski monitoring tal, podzemnih in površinskih voda na območju vodooskrbnega sistema Mariborskega vodovoda.

Mestna občina Maribor imisijski monitoring izvaja v skladu z Zakonom o varstvu okolja neprekinjeno od leta 2001. Poleg mariborske, monitoring sofinancira še 13 občin severovzhodne Slovenije, ki se oskrbujejo s pitno vodo iz vodnih virov Selniška dobrava, Ruše, Vrbanski plato, Betnava, Bohova, Dobrovce in Dravski dvor. Vodni viri so povezani v skupni vodovodni sistem, s katerim upravlja lokalna gospodarska javna služba oskrbe s pitno vodo - Mariborski vodovod.

Z imisijskim monitoringom spremljamo glavne dejavnike, ki vplivajo na kakovost pitne vode v mariborski in okoliških občinah. Z analizami tal spremljamo vnos dušikovih spojin (posledica gnojenja) in pesticidov – fitofarmaceutskih sredstev (pripravki za uničevanje plevela in škodljivcev) na pridelovalne površine ter hkrati ugotavljamo spiranje nitrata in ostankov pesticidov v podzemno vodo. Sistem površinskih in podzemnih voda je neposredno povezan. Površinske vode skupaj s padavinskimi vodami vplivajo na kakovostno in količinsko stanje podzemnih voda. Poleg tega v podzemni vodi spremljamo še industrijska onesnaževala (težke kovine, organska topila) in druge

snovi iz urbanega okolja, kot so na primer ostanki zdravil. Merilna mesta so razporejena na vodovarstvenih območjih vodnih virov. Urbanski plato z Mariborskim otokom je najpomembnejše črpališče na širšem območju Severovzhodne Slovenije. Tukaj se načrpa 65% vse pitne vode, potrebne za MOM in še 16 občin SV Slovenije. Prav zaradi te pomembnosti črpališča, je število opazovanih vrtin (piezometrov) na tem območju največje (slika 3).

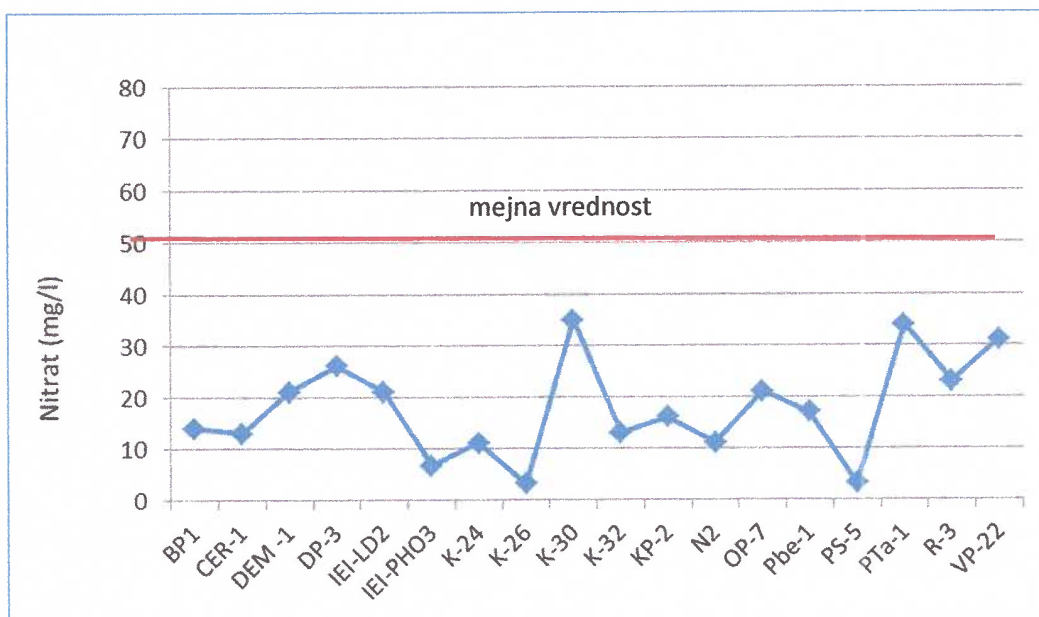
Slika 3: Merilna mesta izvajanja imisijskega monitoringa

Pregled stanja podzemnih voda

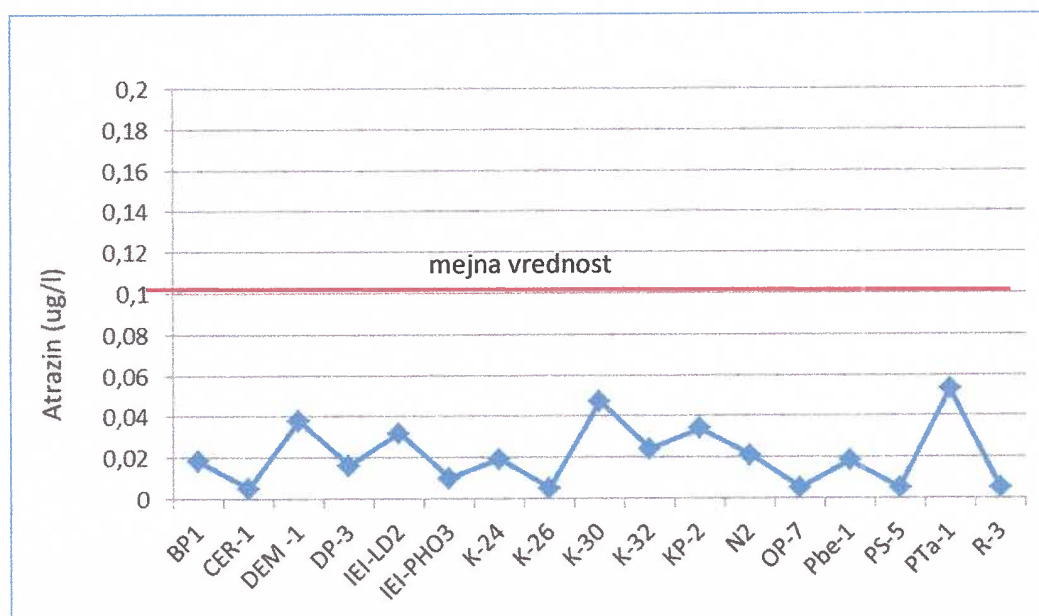
Kakovost podzemnih voda na območju črpališč Mariborskega vodovoda se izboljšuje. Z dolgoletnim spremljanjem stanja podzemnih voda lahko potrdimo uspešnost programa za nižanje vsebnosti nitratov v podzemnih vodah. Analize tal na vsebnost mineralnega dušika v tleh so vodilo za smiselno gnojenje na vodovarstvenih območjih. Učinek dela s ključnimi deležniki (svetovanje kmetom) je tako najbolj izrazit na območju Dravskega polja. V letu 2017 so bile največje koncentracije izmerjene na piezometrih, ki se nahajajo v urbanem okolju, vendar so te koncentracije zelo odvisne od hidrološkega stanja. Vsebnost nitrata v podzemni vodi na tem območju je med 3 mg/l do 38 mg/l (**Slika 4**). Mejna vrednost je 50 mg/l in ni presežena. Potrebno pa je poudariti, da je naravno ozadje nitrata v podzemni vodi manj kot 5 mg/l. Vsako presežanje te vrednosti nakazuje na vpliv človekove dejavnosti. V podzemni vodi, ki se nahaja v bolj naseljenem območju smo ugotovili tudi višje vsebnosti natrija, klorida in atrazina, iz česar lahko sklepamo na vpliv soljenja cest.

Za naseljena območja je tudi značilna prisotnost ostankov zdravil, predvsem karbamazepina (zdravilne substance za zdravljenje epilepsije), pa tudi salicilne kisline izraženo kot acetilsalicilna kislina. Kofein in acetilsalicilna kislina sta pokazatelj vpliva komunalnih odpadnih voda. Zaradi nerazgradljivosti karbamazepina v okolju lahko pričakujemo, da se bodo vsebnosti te snovi z leti višale. V letu 2017 je bila v vzorcih podzemne vode največkrat potrjena prisotnost atrazina in njegovega razgradnega produkta desetil-atrazina (**slika 5**). Atrazin je neselektivni herbicid, ki se uporablja za zatiranje plevelov in je prepovedan že vse od leta 2003. Vendar je zelo težko razgradljiv, zato je v podzemnih vodah še vedno prisoten. V vrednostih na spodnji meji detekcije je bil v piezometrih IEI-LD2 ter DEM-1 določen še simazin. Lizimetska postaja Tezno daje zelo dobre informacije o prehodu snovi v podzemno. V letu 2017 je bila ugotovljena prisotnost ostankov aktivnih snovi metolaklor, terbutilazina ter obeh nerelevantnih metabolitov metolaklor –ESA in OXA.

Slika 4: Koncentracije nitratov v podzemni vodi, mejna vrednost 50 mg/l

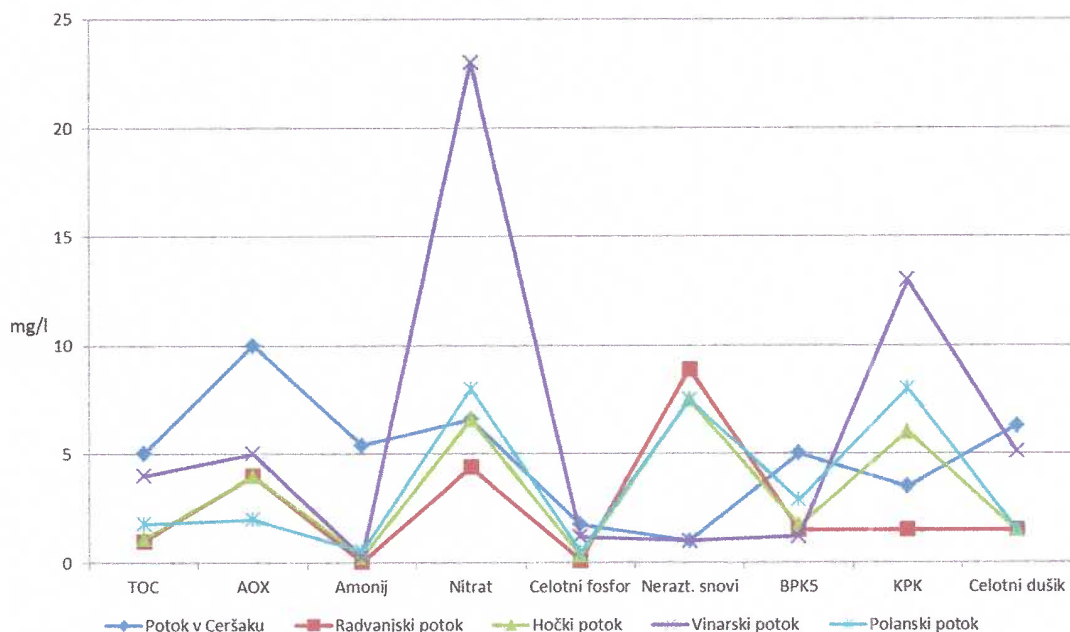
Slika 5: Koncentracije pesticidov v podzemni vodi, mejna vrednost je 0,1 µg/l

Pregled stanja površinskih voda

Površinska voda se je kontinuirno spremljala na petih merilnih mestih in sicer na: Hočkem potoku, Vinarskem potoku, Radvanjskem potoku, potoku v Ceršaku in Polanskem potoku.

Vsebnost celokupnega fosforja v površinskih vodah niha skozi celotno obdobje trajanja imisijskega monitoringa. Iz **slike 6** je razvidno nihanje vrednosti merjenih parametrov v letu 2017. Opazna so nihanja vrednosti nitratov, neraztopljenih snovi in kemijske potrebe po kisiku, kar kaže na organsko obremenitev potokov.

V okviru izvajanja monitoringa so bili v letu 2017 odvzeti vzorci Drave na lokacijah Drava - Sidro in Drava – Mariboski otok. Voda ustreza zahtevam standardov kakovosti po Uredbi o upravljanju kopalnih voda.

Slika 6: Prikaz obremenitev potokov v letu 2017

Pregled stanja tal

V okviru izvajanja monitoringa tal poteka vzorčenje tal spomladi pred začetkom vegetacije, v juniju po uporabi mineralnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev (FFS) in jeseni po spravilu večine poljščin oziroma pred setvijo prezimnih posevkov. V primerih odstopanj od zelenih vrednostih se z vsakim pridelovalcem opravi informativni pogovor s ciljem odpravljanja razlogov za stanje in zmanjšanje možnih negativnih vplivov. Povečane vrednosti mineralnega dušika v tleh ugotavljamo pri posevkih koruze, običajno v juniju, če je vzorčenje opravljeno kratek čas po izvedenem dognojevanju. Podobno stanje ugotavljamo tudi pri analizah ostankov FFS, najpogosteje pri vzorčenju v posevkih koruze. Običajno so to organske spojine, ki se večinoma v tleh razkrojijo do jeseni, zato so povišane vrednosti fitofarmaceutskih sredstev pri vzorčenjih v jesenskem času izjema. V letu 2017 je bil dodaten informativen razgovor opravljen le z enim od pridelovalcev, zaradi izjemno visokih vrednosti mineralnega dušika v tleh. Prav tako je bila ugotovljena prisotnost fitofarmaceutskih sredstev in sicer v vzorcu Bohova metolaklor in v vzorcu Betnava aktivne snovi diflufenikan. Ugotovljene aktivne snovi so na spodnji meji detekcije uporabljene metode.

Brošura

V letu 2017 je bila v okviru izvajanja imisijskega monitoringa izdelana brošura: »Naši vodni viri – 15 let izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda. V brošuri je predstavljen pomen, uporabnost, potek izvajanja monitoringa, prikazana je mreža odvzemnih mest, na kratko so predstavljeni rezultati izvajanja monitoringa ter zaključki. Sestavni del brošure je tudi karta, ki prikazuje oskrbo s pitno vodo po občinah, glede na črpališča iz katerih se občine oskrbujejo. Na karti so označena tudi vodovarstvena območja in mreža odvzemnih mest za izvajanje imisijskega monitoringa.

Vzdrževanje študijsko raziskovalnega objekta - lizimetske postaje Tezno (RLP)

Opravljen je bilo letno vzdrževanje objektov in okolice RLP po programu. Namesto izplačila odškodnine za dodatno delo na njivi na območju lizimetra po Pogodbi o stvarni služnosti na zemljišču parc. števil 2712/1, je bila v lanskem letu sklenjena pogodba o začasni uporabi zemljišč v lasti MOM, na parc. števil 376, 378 in 380 k.o. Bohova, v skupni izmeri 23.267 m², za košnjo travinja in vzdrževanje teh zemljišč. Uporabnina za zemljišča se v celoti kompenzira z odškodnino, ki jo je občina izplačevala kmetovalcema zaradi dodatnega dela in povečanje časa obdelave na njivi za

potrebe delovanja RLP. V letu 2017 je prišlo do okvare lizimetra, zaradi tega se je število vzorčenj omejilo na najnujnejše. Popravilo bo izvedeno v letu 2018.

Komisija za pitno vodo

Urad vodi komisijo za pitno vodo, ki se sestaja enkrat do dvakrat letno. Člani komisije so predstavniki različnih strokovnih in zakonodajnih institucij (inšpekcijske službe, Inštitut za varovanje zdravja, ARSO, Fakulteta za kmetijstvo Fakulteta za gradbeništvo, občinske službe, Upravna enota – okolje, občine združene v MUVOON, Mb vodovod ind.). Naloge komisije so: spremljanje kvalitete pitne vode, strokovno usmerjanje v primeru pojava različnih problemov glede oskrbe s pitno vodo, kot so potencialna ogroženost podzemnih voda, pojav trendov poslabšanja kvalitete in količine vode, obravnavanje izrednih ukrepov v primeru prekoračitve koncentracij posameznih onesnaževal v podzemnih vodam. Komisija se je v letu 2017 sestala 1x in obravnavala: »Aktivnosti in rezultate sanacije izlita olja na območju MOM«. Po predstavitvi aktivnosti sanacije, ki poteka vse od marca 2016, ko je do izlita kurilnega olja na dvorišču MOM prišlo, je bil sprejet sklep: »Izvajalec sanacijskih del nadaljuje sanacijo odstranjevanja olj po dosedanjem postopku (črpanje oljnega filma iz površine podzemne vode) in o rezultatih letno poroča komisiji.

Priprava smernic in mnenj k prostorskim aktom

V skladu s sklepi o pripravi občinskih prostorskih načrtov (OPN), je urad opredeljen med nosilce urejanje prostora, ki podajo smernice in mnenja. V skladu z okoljsko zakonodajo pripravimo potrebe usmeritve glede vodovarstvenih območij, hrupa, odpadkov, podnebnih sprememb in varstva zraka. V letu 2017 smo izdali 8 smernic in 4 mnenja.

Izvajanje ukrepov varstva pred hrupom

MOM kot upravljavec prostora je dolžna, v skladu z Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur.l. RS, št. 121/04) in Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 102/05, 34/08, 109/09, 62/10), za celotno območje občine določiti stopnje izpostavljenosti okolja, stavb in prebivalcev hrupu ter določiti območja varstva pred hrupom. Ena od strokovnih podlag za operativni program varstva pred hrupom so podrobni podatki o obremenitvi okolja s hrupom zaradi cestnega in železniškega prometa in zaradi industrijskih virov hrupa. Tako smo v 2017 v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor pripravljali Operativni program varstva pred hrupom za obdobje 2013- 2018, ki je bil ob koncu leta objavljen na spletnih straneh ministrstva v javno obravnavo. V letu 2017 smo pričeli tudi s pridobivanjem podatkov za izdelavo Strateške karte hrupa za mesto Maribor, ki jo bomo izdelali v letu 2018.

V skladu z Uredbo o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup smo v letu 2017 za območje MOM izdali 167 dovoljenj za začasno prekomerno obremenitev okolja s hrupom, katera vsebujejo tudi več prireditev hkrati, 13 dopolnitev dovoljenj in 5 sklepov o zavrženju vlog ter ustavitvi postopka. Prav tako smo izdali 64 potrdil o prijavi zvočnih naprav.

Za ostale občine smo izdali naslednja dovoljenja za začasno prekomerno obremenitev okolja s hrupom:

- za območje občine Duplek smo izdali 2 dovoljenji,
- za območje občine Ruše smo v skladu z usmeritvami župana izdali 7 dovoljenj, ki vsebujejo tudi več prireditev hkrati in 5 dopolnitev dovoljenj,
- za območje občine Miklavž na Dravskem polju 2 dovoljenji.

Za potrebe izvajanja meritev hrupa v okolju smo za pooblaščenice institucije izdali 8 potrdil o določitvi območja varstva pred hrupom.

V zvezi s prireditvami na prostem ob uporabi zvočnih naprav na območju MOM je bila v letu 2016 ustanovljena delovna skupina za pripravo dolgoročne strategije javnih prireditev na prostem. Pripravljen je osnutek strategije. Za potrebe priprave dovoljenj in potrdil so bile pripravljene usmeritve župana za izvajanje prireditev v mestnem središču. Glede na prejšnja leta, ko smo imeli veliko pritožb občanov zaradi javnih prireditev v mestu, v letu 2017 le-teh ni bilo.

Okoljski dnevi, informiranje osveščanje

SVETOVNI DAN VODA

Lanskoletna tema Svetovnega dneva voda je bila: »Odpadna hrana v odpadnih vodah«.

Naš urad se je na okoljskih dnevih 2017 osredotočil na problematiko odpadne hrane, saj kar 40 % tega kar se vzredi ali vzgoji za prehrano, konča kot odpadek. Obravnavali smo vse vidike reševanja te problematike - od tega kako doseči, da do takšnih količin odpadne hrane sploh ne pride, o predelavi odpadne hrane in odpadnih olj, kako pripraviti obrok iz še uporabnih ostankov hrane in na koncu, kako pravilno odlagati preostanek odpadne hrane.

Letošnji Svetovni dan voda smo posvetili **odpadni hrani v odpadnih vodah**. Odpadna hrana, maščobe in olja velikokrat končajo v straniščnih školjkah in kuhinjskih lijakih. Po kanalizacijskem sistemu potujejo do čistilne naprave, kjer lahko vplivajo na dodatne obremenitve naprave s trdimi odpadki in vplivajo na kakovost blata v biološkem delu čiščenja. Odstranjevanje olj in maščob v tekočem delu odpadnih voda namreč tehnično ni v celoti izvedljivo.

Odpadna hrana v komunalne odpadne vode ne sodi, saj povzroča zastajanje, mašenje in gnitje v greznicah in kanalizacijskem omrežju, pojav škodljivcev in tveganje onesnaženja površinskih in podzemnih voda. Po strokovnih ocenah 1 liter odpadnega olja onesnaži kar 1000 litrov vode. To pa je količina vode, ki jo odrasel Evropejec porabi v 5 dneh.

Slika 7: Udeleženci »vodne poti«

V okviru tega dne so se zvrstili še drugi dogodki, kot dan odprtih vrat na Centralni čistilni napravi Maribor, razstava likovnega natečaja za otroke o pomenu pitne vode, ki jo je organiziral Mariborski vodovod, aktivnosti potapljačev, predstavitev mobilnega ekološkega laboratorija in druge. Organizirana je bila delavnica za kmetovalce na temo: »Gnojenje žit in pravilna izbira fitofarmaceutskih sredstev v ozimih na vodovarstvenih območjih.

SVETOVNI DAN ZEMLJE

Na uradu smo pripravili anketni vprašalnik o navadah občanov glede ravnanja z odpadno hrano. Anketo so izvedli študenti Študenti Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru. Ob svetovnem dnevu zemlje smo 19. aprila 2017 pripravili okroglo mizo z naslovom Odpadna hrana – Nadloga ali priložnost?, kjer so bili predstavljeni rezultati ankete o odpadni hrani, predstavili pa so se tudi podjetje Aquasystems (problematika čiščenja odpadnih voda zaradi odpadne hrane), podjetje Snaga (predstavitev načina zbiranja odpadne hrane) in primeri

dobrih praks: Podjetje Bolje – Socialno podjetje, ki izvaja dejavnost odvoza in predelave organskih odpadkov, Osnovna šola Leona Štuklja Maribor – Eko šola, ki zbira odpadna olja in Lions klub Maribor Zarja – Predstavitev projekta Donirana hrana.

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

Prireditve: ZZrolano mesto, Kratka pot do eko živil!, Dan mobilnosti invalidov, Kolesarska akcija »drugače na pot, v šolo s kolesom«.

Predavanja, ustvarjalne delavnice, igralni poligon, miselne in spretnostne igre, senzorične delavnice, predstave za otroke, Info stojnice nevladnih organizacij, AMZS in društva AMD TAM Maribor, Slovenske zveze za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo, podjetja AvantCar (električni avtomobili - možnost dnevnega najema za opravljanje poti v mestu).

Zavod PIP: Informiranje o politikah in ukrepih Evropske unije na področju trajnostne mobilnosti ter prizadevanjih za višjo kakovost življenja v urbanih okoljih.

Ob Dnevu brez avtomobila, 22. 9. 2017, smo zagotovili brezplačen mestni avtobusni prevoz.

OSTALE AKTIVNOSTI

Delavnice na temo »Kakovosti zunanjega zraka in vpliv na zdravje« smo izvedli v Dupleku, Miklavžu na Dravskem polju in v Rušah. Predstavili smo stanje zunanjega zraka, vpliv na zdravje in postopek pravičnega kurjenja. Pri tem smo sodelovali z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano ter Dimnikarskim podjetjem. Na to temo smo pripravili več člankov in se udeležili pogovornih oddaj na televiziji in radiju.

S podjetjem Snaga in socialnim podjetjem Aktiviraj se! smo v okviru Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov pripravili delavnico na temo ponovne uporabe.

Več dogodkov informiranja javnosti so izvedla društva in nevladne organizacije.

156900 Sanacija izlitja olja HS1

Sredstva za izvajanje nalog za sanacijo izlitja olja na dvorišču Ul. heroja Staneta 1 so bila planirana v višini 10.000 EUR in realizirana v višini 10.000 EUR oz. 100 %.

1505 Pomoč in podpora ohranjanju narave

---

1. Opis glavnega programa

V okviru tega glavnega programa MUVOON zagotavlja naloge za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot ter učinkovito upravljanje z zavarovanimi območji.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Dolgoročni cilj je izpolniti zahteve domače in EU zakonodaje o ohranjanju in izboljševanju biotske raznovrstnosti prostoživečih živali

Izbrani strateški cilji in okoljski cilji so določeni v OPVO za MB.

Dolgoročni cilj tega programa je ohraniti in izboljšati biotsko raznovrstnost narave ter ohranяти naravno dediščino.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Med cilje spadajo projekti nadaljevanja spremljanja stanja biotske raznovrstnosti, zagotovitev pogojev za ohranitev naravne dediščine ter biotske pestrosti na območju občin ustanoviteljic.

1. Opis podprograma

V okviru tega podprograma Urad zagotavlja naloge za ohranitev biotske pestrosti ter ukrepe iz OPVO.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Ustava RS, Zakon o ohranjanju narave s podzakonskimi predpisi, Zakon o gozdovih s podzakonskimi predpisi, Občinski program varstva okolja za MOM za obdobje 2008-2013 (OPVO), Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik št. 17/92), Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS št. 111/04 s spremembami).

3. Dolgoročni cilji podprograma

Dolgoročni cilj je izvedba ukrepov za doseganje sistemskih ciljev, določenih v OPVO in drugih razvojnih dokumentih občin.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Izvedeni projekti s katerimi ohranjamo naravno dediščino in skrbimo za biotsko raznovrstnost.

5. Letni cilji podprograma

Zaščitni in sanacijski ukrepi na območju objektov varovane naravne dediščine in naravnih znamenitosti, vzdrževanje in urejanje učnih poti.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Cilji so bili uspešno doseženi, ob upoštevanju načel gospodarnosti. Izvajali smo zaščitne in sanacijske ukrepe ter vzdrževali in uredili del učnih poti.

Opis proračunskih postavk znotraj podprograma 156100 Narava

Sredstva za izvajanje nalog s področja ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot so bila planirana v višini 37.400 EUR in realizirana v višini 37.252 EUR oz. 99,6 %.

Izvajanje ukrepov varstva narave

Mestni park

Mestni park je zavarovan kot spomenik oblikovane narave, hkrati pa je naravna vrednota lokalnega pomena.

Na območju Treh ribnikov smo marca koordinirali akcijo prenašanja dvoživk čez cesto; prostovoljce je zagotovilo Društvo študentov naravoslovja Maribor, Snaga je postavila ograjo in sčistila podhoda pod cesto. Od vrst se pojavlja predvsem navadna krastača (*Bufo bufo*) in rosnica (*Rana dalmatina*).

V maju smo koordinirali akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na širšem območju parka, natančneje na Mestnem vrhu in grebenu Piramide. Akcijo smo izvedli skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije, Zavodom RS za varstvo narave in Inicijativo Mestni zbor SČS Center in Ivan Cankar. Odstranjevali smo pavlovnijo, veliki pajesen in navadno barvilnico, skupno več kot 600 primerkov.

Slika 8: Prostovoljec med odstranjevanjem velikega primerka velikega pajesena

V okviru MOM deluje delovna skupina, ki se je v letu 2017 v glavnem ukvarjala s pripravo načrta upravljanja za Mestni park.

Mariborski otok

Mariborski otok je z občinskim odlokom zavarovan kot naravni spomenik, hkrati pa je naravna vrednota državnega pomena. S števcem, ki je nameščen ob vhodu na otok, ugotavljamo, kakšen je obisk otoka v času, ko kopališče ne obratuje. Ti podatki nam bodo pomagali pri upravljanju z obiskom in načrtovanju nadaljnjih ukrepov varstva. Na podlagi mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Maribor in na podlagi arborističnega mnenja smo naročili odstranitev in sanacijo nekaterih dreves na Mariborskem otoku.

Gnezdilnice in krmilnice

Jeseni so člani Društva za proučevanje ptic Slovenije v Mestnem in Magdalenskem parku, Parku Borisa Kidriča ter na Slomškovem trgu namestili nove gnezdilnice za male ptice ter očistili in popravili obstoječe. Pri Osnovni šoli Maks Durjava so prav tako namestili dve gnezdilnici in večjo krmilnico. Skupaj je bilo nameščenih 40 novih gnezdilnic, ki imajo ne le naravovarstven pač pa tudi izobraževalni pomen.

Popis invazivnih vrst

V sodelovanju z Oddelkom za biologijo Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru je nastal popis invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na širšem območju Mestnega parka in ob strugi Drave (površina 15 % celotnega območja MOM). Ugotovljeno je bilo, da se na obravnavanem območju pojavlja 43 tujerodnih rastlinskih vrst, od katerih je 90 % invazivnih.

Slika 9: Stare gnezdilnice so prostovoljci pregledali, očistili in popravili

Popularizacija varstva narave

Vzdrževanje učnih poti in zamenjava/postavitve informativnih tabel potekata v sklopu popularizacije varstva narave, ki je po Zakonu o ohranjanju narave v pristojnosti lokalnih skupnosti.

Vzdrževanje učnih poti

V letu 2017 smo financirali vzdrževalna dela na območju učnih poti Piramida - Kalvarija, Rozkine poti ter poti po Stražunu in Mariborskem otoku.

Vzdrževalna dela so bila opravljena po naslednjih sklopih:

1. Informativne table in markacije: zamenjava oz. pričvrstitev količkov in montaža usmerjevalnih tablic, čiščenje popisanih in umazanih informativnih tabel, markiranje poti.
2. Ograja in klopi: vzdrževalna dela na leseni ograji na poti na Kalvarijo in pri cerkvi, vzdrževanje klopi.
3. Odstranitev zarasti: odstranitev grmovne zarasti, ki prerašča informativne table, košnja na območju Kalvarije.
4. Čiščenje odvodnih kanalov: čiščenje odpadlega listja in zemljine iz kanalov.

Zamenjava/postavitve informativnih tabel

Mestni park

V letu 2017 smo zasnovali nove informativne table za Mestni park, ki bodo stale ob vstopnih točkah v park in v bližini otroškega igrišča, in sicer na devetih lokacijah. Na ta način želimo informirati in ozavestiti obiskovalce parka, o pomenu območja in pravih obnašanja. Delo je potekalo s strokovno podporo Zavoda RS za varstvo narave in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Gradivo o zgodovini parka so nam pomagali poiskati v Univerzitetni knjižnici Maribor in Muzeju narodne osvoboditve Maribor. Obstoječe table, ki so bile nameščene brez pravega koncepta in niso poenotenega videza, bodo odstranjene.

Slika 10: Vzdrževalna dela na učni poti Piramida - Kalvarija

Označitev zavarovanega drevesa

Na pobudo lastnika in s strokovno pomočjo Zavoda RS za varstvo narave smo pripravili vsebino za tablo in financirali postavitev le te ob zavarovanem hrastu na Belokranjska ulici.

Izvajanje drugih nalog varstva

Pohorski park doživetij

Na podlagi krajinsko arhitekturne rešitve za ureditev opuščene zelene površine ob Macunovi ulici v Radvanju smo naročili lesene elemente za učilnico na prostem: table, informativni koš, klopi, mizo ipd. To je infrastruktura z izobraževalnimi in ozaveščevalnimi vsebinami o naravi, gozdnem prostoru in primernem obnašanju v naravnem okolju. V prostor bi naj bili umeščeni v letu 2018.

Skupina za Dravo

Skupina za Dravo (sestavljajo jo člani Regionalne razvojne agencija Koroška, Zavoda za turizem Maribor – Pohorje, Zavoda RS za varstvo narave OE Maribor, Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanje narave, Skupne občinske uprave občin v Spodnjem Podravju, ZRS Bistra Ptuj in Zavoda Iskriva) je koordinirala potek drugega Drava festivala. Festival je potekal med 12. 5. in 16. 7. 2017. Kot eden od koordinatorjev festivala smo sodelovali pri programu, ki se je izvajal na Lentu. Namen Drava festivala je reko Dravo in njene številne danosti približati lokalnim prebivalcem ter dvigniti zavest o zdravem in kakovostnem življenjskem okolju, ki ga reka omogoča, in o pomenu njegovega ohranjanja. Hkrati želimo povezati tako posameznike kot ponudnike raznovrstnih storitev in izdelkov ter s tem spodbuditi sodelovanje za skupen trajnostni razvoj in promocijo območja reke Drave v Sloveniji.

Pripravile:

Suzana Prajnc

Brigita Čanč

Olga Mravlje

Živa Bobič Červek

Saša Bricman Rantuša

Irena Kozar

dr. Andrej FIŠTRAVEC

ŽUPAN